

29 Μαΐου 1453 – Άλωση της Κωνσταντινούπολης / 12 Απριλίου 1204 – Μία άλλη Προσέγγιση

«Εάλω η Πόλις»! Η κραυγή απόγνωσης, το φοβερό, το φρικιαστικό άγγελμα που την 29^η Μαΐου 1453, άπλωσε τον πανικό στους κατοίκους της επί 57 ημέρας πολιορκούμενης Κωνσταντινούπολης, όταν τα λάβαρα του Μωάμεθ αντικατέστησαν τις Ελληνικές σημαίες (χριστιανικά και Βυζαντινά λάβαρα)¹ στα τείχη της Πόλεως.

Η μακρά, φωταυγής ζωφόρος της τρισχιλιετούς Ελληνικής Ιστορίας, έχει διακοσμηθεί, διαχρονικά, με γεγονότα άφθαστου μεγαλείου που εξυψώνουν το ηθικόν και εδραιώνουν την υπερηφάνεια των Ελλήνων, αλλά και με συμφορές απερίγραπτης τραγικότητας και δραματικών συνεπειών που στοιχειώνουν στη μνήμη τους.

Ένα από αυτά τα δεύτερα, τα τραγικά γεγονότα, το τραγικότερο, συνέβη πριν από 564 χρόνια, την 29^η Μαΐου 1453, ημέρα Τρίτη. Την ημέρα αυτή έλαβε χώρα η άλωση της Κωνσταντινούπολεως από τους Τούρκους. Ένα από τα πλέον σημαντικά συμβάντα της παγκόσμιας ιστορίας που διέλυσε την χιλιετή Βυζαντινή αυτοκρατορία, επέδρασε καταλυτικά στις μετέπειτα τύχες της Ευρώπης, σταύρωσε, εξόρισε, και οδήγησε τον ελληνισμό στη έσχατη καταστροφή, μέχρι της αναστάσεώς του με την εθνεγερσία του 1821. Από τις περιπέτειες του Ελληνικού Έθνους, η τραγικότερη, η πτώση της Βασιλεύουσας των Πόλεων, συγκινεί και διδάσκει τους Έλληνες, μέσα από ιστορικά συγγράμματα, έρευνες, χρονικά αυτοπτών μαρτύρων, αλλά και παραδόσεις και μύθους... Το τραγικό μεγαλείο της πτώσης το οποίο ο διάσημος συγγραφέας Στέφαν Τσβάιχ χαρακτήρισε ως «μοιραία στιγμή της ανθρωπότητας» αποτελεί την ουσιαστική επανάληψη της μάχης των Θερμοπυλών! Ο αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος Παλαιολόγος με τους στρατιώτες του που θυσιάστηκαν για την τιμή του Βυζαντίου είναι η “αντανάκλαση” ενός άλλου θρυλικού γεγονότος της Ελληνικής Ιστορίας, 2.497 χρόνια πριν, της Μάχης των Θερμοπυλών (7 Αυγ. ή 8-10 Σεπ. του 480 π.Χ.): Βασιλιάς Σπάρτης Λεωνίδα – Αυτοκράτωρ Βυζαντίου Κωνσταντίνος Παλαιολόγος. Απάντηση Λεωνίδα στον βασιλέα των βαρβάρων Ξέρξη, «Μολών λαβέ» - Απάντηση Παλαιολόγου στον σουλτάνο αφέντη των βαρβάρων Μωάμεθ, «Το δε την πόλιν σοι δούναι ούτ'εμόν ούτ'άλλου τινός των οικούντων εν αυτή. Κοινή γαρ γνώμη πάντες αυτοπροαιρέτως αποθανούμεν και ου φεισόμεθα της ζωής ημών». Προδοσία Εφιάλτου δια της Ανοπαίας ατραπού στις Θερμοπύλες - “ξεχασμένη” ανοικτή Κερκόπορτα στα τείχη της Πόλης. Η Ιστορία επαναλαμβάνεται στην ουσία των γεγονότων· βεβαίως με διαφορετικούς πρωταγωνιστές και διαφορετικά μέσα.... και όπως έχει γράψει ο ακαδημαϊκός φιλόσοφος Κ. Τσάτσος, «εκδικείται αυτούς που την αγνοούν». Δεν γνωρίζω εάν και πως η “αχρωματοψία” της εθνικής μας παιδείας θα κεντρίσει την αυτοσυνειδησία μας προβάλλοντας την σημερινή επέτειο της 29^{ης} Μαΐου 1453, ως ημέρα πένθους για τον Ελληνισμό, αλλά και ως ημέρα μνήμης, επίσκεψης και φρονηματι-

¹ Σημαία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας την εποχή της Αλώσεως: Κόκκινη / Πορφυρή με χρυσό ισοσκελή Ελληνικό Σταυρό και τέσσερα Β (Βασιλεύς Βασιλέων Βασιλεύων Βασιλευόντων).

σμού. Όμως “οι φακοί” του αναθεωρητισμού της ιστορίας και “οι παρωπίδες” των ιδεοληπτικών αγκυλώσεων των υπευθύνων δια την κατά κεφαλήν καλλιέργεια των Νεοελλήνων, δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας.

Στο υποσυνείδητο του Ελληνικού Λαού, η ημέρα **Τρίτη** έχει καθιερωθεί ως αποφράς ημέρα επειδή Τρίτη ήταν η 29^η Μαΐου 1453, όταν έπεσε η Κωνσταντινούπολη στα χέρια των απίστων Τούρκων. Όμως κατά περίεργο σύμπτωση, Τρίτη ήτο και η 12^η Απριλίου 1204, όταν επιτεύχθηκε το ρήγμα στα τείχη της Πόλης και ακολούθησε η άλωση της Βασιλεύουσας, από χριστιανούς βαρβάρους της Δ΄ Σταυροφορίας (1202 – 1206). Σε μία σειρά σταυροφοριών (τέλος 11^{ου} αιων. – τέλος 13^{ου} αιων.) που άρχισαν σαν εκστρατείες των χριστιανικών εθνών της Δύσης, για την απελευθέρωση των Αγίων Τόπων, αλλά στην πορεία τους ο σκοπός αυτός αποδείχθηκε πρόσχημα για την οικονομική και θρησκευτική κατάκτηση της Ανατολής, η Τετάρτη (Δ΄) ξεχωρίζει: Οργανώθηκε από τον πάπα Ιννοκέντιο Γ΄ και τον δόγη της Βενετίας Ερρίκο Δάνδολο, οι οποίοι έτρεφαν ιμπεριαλιστικές βλέψεις κατά του Βυζαντίου. Ξεχωρίζει όχι τόσο για την βαρβαρότητα (σφαγές, βιασμοί, λεηλασία, αρπαγές, κλοπές, πυρπολήσεις, καύσεις βιβλιοθηκών, καταστροφές στοιχείων πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς,), αλλά κυρίως για το ανοσιούργημα του γεγονότος, όπου η πρώτη χριστιανική αυτοκρατορία έπεσε υπό τα πλήγματα χριστιανικού στρατού. Το Βυζάντιο δεν ανέλαβε ποτέ από τα γεγονότα του 1204! Οι σταυροφόροι κατέλυσαν και μοιράστηκαν την Αυτοκρατορία. Η Κωνσταντινούπολη γίνεται έδρα Λατίνων βασιλέων και καθολικού πατριάρχη, η Ελλάδα υποτάσσεται στους διάφορους “ευγενείς” οίκους των σταυροφόρων. Δεν υπάρχει πλέον Βυζαντινό Κράτος· το Νέο Κράτος είναι ένα τμήμα μόνο, του παλιού Βυζαντινού. Η Βασιλεύουσα, ο φάρος του ολοκληρωμένου Βυζαντινού πολιτισμού, η μήτρα της Ελληνικής Αυτοκρατορίας, είναι ένα φάντασμα του παλιού εαυτού της! «Δεν υπήρξε ποτέ μεγαλύτερο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας» έγραψε ο καθηγητής Μεσαιωνικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ, Στήβεν Ράνσιμαν.

Με αυτά τα ιστορικά δεδομένα, θα μπορούσε κανείς να αποφανθεί ότι η Άλωση της Πόλης της 13^{ης} Μαΐου 1453, είναι το πιστοποιητικό του προαναγγελθέντος, την 12η – 13η Απριλίου 1204, θανάτου. Το “Εάλω η Πόλις” του 1453 είναι ο “επιθανάτιος ρόγχος” του θύματος, ανόσιου εγκλήματος ομοθρήσκων, της Άλωσης του 1204. «Εάλω η Πόλις», δύο λέξεις, μία ιστορία που ξεκινά το 1204 και φθάνει μέχρι σήμερα · μία ιστορία δική μας, Ελληνική · μία διαδρομή 813 ετών με υφέσεις και εξάρσεις, πόνους και φτερουγίσματα που την συνεχίζουμε όρθιοι χάρις στο σφρίγος του Ελληνισμού, με όλες τις ικανότητες και τις “αναποδιές” του. Και σήμερα η Πατρίδα μας, ο Ελληνισμός, ευρίσκεται σε περίοδο ύφεσης, σε σοβαρό κίνδυνο, “προδρομικό” μίας νέας μορφής, μίας διαφορετικής προσέγγισης του «Εάλω η Πόλις». Η Ιστορία επαναλαμβάνεται με άλλη μορφή (διεθνείς αγορές) και άλλα μέσα (οικονομικά). Όμως θα την ξεπεράσουμε και αυτή την κρίση, γνωρίζοντας την Ιστορία μας, την πείρα και τις δυνατότητές μας. Αρκεί να το συνειδητοποιήσουν και οι ταγοί μας, οι υπεύθυνοι της πορείας και της επιβίωσης του Ελληνικού Έθνους. Διότι όπως έγραψε επίσης ο Κ. Τσάτσος «το “Γνώθι σαυτόν” δεν αποτελεί μόνον των ατόμων χρέος, αλλά και των εθνών».

Με εκτίμηση

Δοξάκης Ιωάννης – Υποστράτηγος ε.α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γιατί το Βυζάντιο (Ελένη Γλύκατζη- Αρβελέρ)
2. ΠΟΛΙΣ ΕΑΛΩ (ΓΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΑΝΤΖΗΣ, ΝΙΚΟΛΟ ΜΠΑΡΜΠΑΡΟ)
3. Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (ΣΤΗΒΕΝ ΡΑΝΣΙΜΑΝ)
4. ΟΙ ΟΘΟΜΑΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (PAUL COLES)
5. Γεννήθηκα στο Χίλια Τετρακόσια Δύο (ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ)
6. Βικιπαίδεια